

Livets väg

nr 58

Jesus sa: Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig (Joh. 14:6).

Påskens budskap

Påskan är kyrkoårets största högtid. Jesus kom till världen för att lida och dö för våra synder och sedan uppstå. Petrus skriver:

Han bar våra synder i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort från synderna och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår är ni helade (1 Petr. 2:24).

När Jesus hade dött på korset vilade han i graven. Men på tredje dagen uppstod han igen. Hans döda kropp blev levande och han förkunnade sin seger. Det skedde först för i helvetet, ”fängelset”. Där fanns alla de som på Noas tid inte ville tro på Gud. Därför skriver aposteln Petrus:

Så led också Kristus en gång för era synder. Rättfärdig led han i orättfärdigas ställe för att föra er till Gud. Han blev dödad till kroppen men levandegjord genom Anden. I Anden gick han sedan och förkunnade sin seger för andarna i fängelset, för dem som förr hade vägrat lyssna när Gud väntade tåligt under Noas dagar medan arken byggdes (1 Petr. 3:18f).

Kristi uppståndelse var en kroppslig uppståndelse. Detta betydde han när han för apostlarna visade såren efter spikarna. Det var inte som moderna teologer påstår någon slags ”andlig” uppståndelse, medan hans kropp i själva verket låg kvar i graven och förmultnade. ”Uppståndelsen” skulle

då bara ha varit att apostlarna hade en känsla av att Jesus ändå var med dem på ett andligt sätt, i deras tankar och sinnen. Nej, om uppståndelsen skriver aposteln Paulus:

Jag förde vidare till er det allra viktigaste, vad jag själv har tagit emot: att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på samma gång. De flesta av dem lever än, även om några har insomnat. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, som för ett ofullgånget foster (1 Kor. 15:3-8).

Kristus är verkligen uppstånden, med kropp och själ. Han är en verklig människa som vi, och liksom han uppstod med sin kropp har också vi löfte om att våra kroppar skall uppväckas på den yttersta dagen när Kristus kommer tillbaka.

Efter fyrtio dagar for Jesus upp till himmelen där han nu sitter på Faderns högra sida. Men det betyder inte att han är ”instängd” på någon fysisk plats. Han är ju också sann Gud och närvarande överallt. Med sin kropp och sitt blod kommer han också till oss i altarets sakrament.

Påskens betydelse är oerhörd. Den innebär att hela världens synd är försonad. Jesus led på korset straffet för hela mänsklighetens synd. I sin uppståndelse förklarade Gud honom så fullkomligt rättfärdig. Inga synder vilar längre på honom. Genom dopet och tron får vi ikläda oss denna fullkomliga rättfärdighet,

Livets väg

Evangeliskt-lutherskt kyrkblad
Nr 58, 7 april 2023, långfredagen
Red. kyrkoherde Sten Rydh

som helt och hållet överskyler alla våra synder. Därför skriver Petrus på stället om Noa och syndafloden:

I den (arken) blev några få, åtta själar, frälsta genom vattnet. Efter denna förebild frälser nu dopet också er. Det innebär inte att kroppen renas från smuts utan är ett rent samvetes beaktelse¹ till Gud genom Jesu Kristi uppståndelse, han som har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida sedan änglar, furstar och makter blivit underställda honom (1 Petr. 3:20ff).

Luther om påskens budskap

Om och om igen betonar Luther Bibelns budskap om Kristi verk, som utgör stommen i vårt kyrkoår. Kristus som är evig Gud blev människa (julens budskap). Han led och dog för våra synder och uppstod igen (påskens budskap). Genom sin Ande har han inspirerat sitt ofelbara ord och skänker oss genom detta ord och sakramenten tron i våra hjärtan, syndernas förlåtelse, kroppens uppståndelse och evigt liv.

Luther skriver om den korsfäste Kristus och hans ord: *Fader förlåt dem, ty de vet inte vad de gör* (Luk. 23:34): ”Det första ordet, som Jesus uttalade på korset var en bön för sina bödlar: ’Fader förlåt dem det, ty de vet inte vad de gör’. Detta är nu vår tröst att denne överstepräst har bett för dem som korsfäste honom, d.v.s. för oss alla, De som korsfäster honom är inte bara de judar och hedningar som då lade händer på honom och spikade fast honom på korset, utan även vi, hela världen. Ty det är alla våra synder som har korsfäst, sårat och krönt honom med törnen. Om inte dina och mina synder hade fäst Kristus vid korset så hade väl de andra måst lämna honom i fred. Om inte Kristus, som den rätte

översteprästen och Guds Lamm själv hade infunnit sig för att med sitt offer betala för hela världens synd och död, så hade judar och hedningar inte haft någon makt att behandla honom så. Därför gäller denna bön (Fader, förlåt dem) hela världen. Ty när Kristus ber för dem som korsfäster honom, så ber han också för oss alla, som med våra synder har blivit orsak till hans kors och död. Men han ber inte för att fördöma oss, utan för att göra oss saliga.

Därför skall vi se korset där Kristus led som ett altare, där Kristus offrade sitt liv för våra synder och bad mitt under lidandet, för att han genom detta skulle fullborda sitt prästerliga ämbete. Genom hans nåd skulle vi bli förlossade från synden och befriade från den eviga döden. Ty den som tar bort synden, han tar också bort döden. *Döden är syndens lön*, lär Paulus (Rom. 6:23). Där synden är borta är också helvetet och djävulen borta, och i stället finns där bara rättfärdighet, liv och salighet. Då nu Kristus genom sitt offer och sin bön på korset har tagit bort synden, så har varken död eller djävul eller helvete rätt till oss. Allt detta har Kristus uträttat på korset, inte genom våra gärningar och vår förtjänst, utan genom sin kropp och sitt blod, då han för oss blev en förbannelse och för våra synders skull dog på korset och bad för syndarna.”

Vidare skriver Luther om Jesu uppståndelse och ordet: *Var inte förskräckt. Jag vet att ni söker Jesus den korsfäste. Han är inte här, han är uppstånden, såsom han hade förutsagt* (Matt. 28:5f).²

”Det är något stort att de kära änglarna är de första budbärarna som bär fram det glada budskapet om att Kristus är uppstånden och inte längre finns i graven. Ty om Gud inte hade velat att vi skulle

¹ Kan också översättas: Ett rent samvetes förbund med Gud (så Luther).

² Resekost, Helsingfors 1944, betraktelse den 7 april, s. 100f. Varsam språklig modernisering av S.R.

trösta oss med hans uppståndelse, så skulle han inte ha låtit sina sändebud, de kära änglarna, säga oss något om detta. Men eftersom änglarna sändes för att de skulle vara de första predikanterna, som förkunnade Kristi uppståndelse, så är detta ett säkert tecken på att Herren Kristus är uppstånden för vårt bästa och att det är Guds vilja, att vi skall finna tröst och ro av änglarnas predikan. ...

Att ängeln säger: 'Var inte förskräckta', är detsamma som om han hade sagt: Varför är ni rädda? Kristus lever ju och är uppstånden från de döda. Därför måste ni vara glada och sluta att sörja. Ty att Kristus lever betyder att han gör det för ert bästa, så att ni ska ha nytta av honom och bli beskyddade och bevarade från alla nöd. ...

I hela världen finns ingenting som skulle kunna förskräcka en kristen som har Kristus som sin Herre. Synden kan inte förfära oss, ty vi vet att Kristus har betalat fullkomligt för den. Döden kan inte heller förskräcka, ty Kristus har övervunnit den, och helvetet har han brutit sönder och fångat och bundit djävulen. Om nu världen är fientlig mot de kristna, anstiftar ont och förtrycker dem, vad skall man göra åt det? Det är ändå bara en kort tids lidande i denna världen, medan vi vet att vi skall få del av Kristi uppståndelse till evigt liv. Därför skall denna ängels predikan alltid leva och blir kvar bland de kristna: Var inte förskräckta! Var frimodiga, tacka och lova Gud! Kristus är uppstånden, han är inte här."³

Luther sammanfattar så påskens budskap utifrån Paulus ord:

Jesus vår Herre, utgavs för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull (Rom. 4:25).

"Därför är väl detta de kristnas allra högsta konst och rätta vishet, att man helt och fullt kan tro och hålla dessa ord av den helige Paulus för sanna. Kristus är utgiven i döden, inte för vår rättfärdighets eller helighets skull, utan rentav för våra synders skull, vilka är stora, grova, många, ja oräkneliga och oövervinneliga. Därför ska du inte inbilla dig att de är så små och obetydliga att vi med våra egna gärningar skulle kunna utplåna dem. Men vi ska inte heller förtvivla fastän de är så förskräckligt stora. Utan lär dig här av den helige Paulus att tro, att Kristus har utgivit sig själv, inte för några drömda eller målade utan för verkliga synder. Det gäller inte bara små synder, utan också väldigt stora och grova, inte bar en eller två utan alla synder, inte bar de synder som är övervunna och utplånade, utan också de starka och mäktiga som man inte kan övervinna. Ty sannerligen: Ingen människa, inte heller någon ängel, kan övervinna en enda synd, inte ens den allra minsta.

Men här måste man gå ifrån känslan och bara lyssna med öronen, skriva in ordet i hjärtat och hålla fast vid det även om det inte ser ut som om mina synder är borttagna, utan jag känner dem hos mig. Man får inte rätta sig efter känslan utan helt lita på att dö, synd och helvete är övervunna. Fastän känslan av synden ännu är kvar, så sker det bara för att detta ska driva mig till tro och för att det ska göra tron stark, så att vi tvärs emot all känsla håller oss vid ordet och för alltid med hjärta och samvete tar vår tillflykt till Kristus. Så för oss tron trots känsla och förnuft sakta genom död och helvete. Därefter få vi se vad vi har trott, nämligen att all död och olycka är övervunna."⁴

³ Resekost Helsingfors 1944, 15 april, s. 108,

⁴ Reskost, betraktelse 17 april, s. 110f.